

Сектор за јавне набавке
08/2 број: 404-1-14/19-11
20.5.2019. године

ПРЕДМЕТ: Додатно појашњење конкурсне документације за јавну набавку Цитостатици са Листе Б и Листе Д Листе лекова за 2019. годину, број ЈН 404-1-110/19-15, сагласно члану 63. Закона о јавним набавкама („Службени гласник РС“, број 124/12, 14/15 и 68/15)

Дана 15.5.2019. године, заинтересовано лице се обратило Наручиоцу захтевом за додатним појашњењем у вези поступка јавне набавке Цитостатици са Листе Б и Листе Д Листе лекова за 2019. годину, број ЈН 404-1-110/19-15, у складу са чланом 63. Закона о јавним набавкама („Службени гласник РС“, бр.124/12, 14/15 и 68/15).

Питање бр.1: Чланом 1 став 1.1 тачка 11 Модела оквирног споразума констатовано је да ће Купци сами закључивати појединачне уговоре на основу овог споразума и на тај начин непосредно реализовати јавну набавку и то посебно уговоре за осигурана лица за које директно плаћање добављачу врши Фонд, а посебно уговоре за лекове који се финансирају из других извора за које Купац нема закључен уговор о пружању и финансирању здравствене заштите из обавезног здравственог осигурања са Фондом.

Молимо Вас за појашњење дела члана који се односи на обавезу Купца да посебно закључују уговоре за лекове који се финансирају из других извора за које исти нема закључен уговор о пружању и финансирању здравствене заштите из обавезног здравственог осигурања са Фондом.

Наиме, у члану 5 тачка 5.5. Модела оквирног споразума прописано је да Фонд плаћа, у име и за рачун Купца, испоручене количине лекова за осигурана лица Фонда, док се у тачки 5.6 даље наводи да Купац плаћа испоручене количине лекова који се финансирају из других извора за које Купац нема закључен уговор о пружању и финансирању здравствене заштите из обавезног здравственог осигурања са Фондом.

Како из свега наведеног произилази да РФЗО неће финансирати лекове за које Купац нема закључен уговор о пружању и финансирању здравствене заштите из обавезног здравственог осигурања са Фондом нејасно је по ком правном основу РФЗО као Наручилац расписује јавну набавку у име и за рачун здравствених установа из Плана мреже здравствених установа у Републици Србији за добра чије финансирање није предвидео из својих средстава.

Такође исти даље наводи да ће предметна добра бити финансирана из других извора, а да при том ни у једном делу конкурсне документације није јасно и прецизно дефинисан појам „других извора“. Опште је познато да здравствене установе немају сопствене приходе из којих би могле извршавати обавезе по уговорима за лица која се финансирају из других извора, те да је неопходно прецизирати из којих извора ће Купци обезбедити средства неопходна за измирење обавезе за предметни део спроведене јавне набавке тј . на који начин гарантују да ће из других извора финансирати набавку предметних добара у складу са уговореним роком плаћања .

Овако дефинисаним одредбама Модела оквирног споразума Добављачи се доводе у неповољан положај, а све имајући у виду да потписивањем уговора за лекове који нису о трошку Фонда, преузимају обавезе за благовремену испоруку лекова као и санкције у случају неиспуњења или неуредног испуњења истих.

Са друге стране закључењем уговора по предложеном моделу Добављачи се излажу ризику, а све како им је наметнута обавеза закључења уговора са купцима/здравственим установама које су презадужене и дугују Добављачу и по раније извршеним испорукама лекова, као и са купцима/здравственим установама чији су рачуни блокирани.

Сматрамо предвиђену одредбу у супротности са свим правилима пословања и економске логике, обзиром да се од Добављача захтева да свесно закључују уговоре и уговарају послове за које унапред имају објективних сазнања да ће угрозити њихово пословање.

Посебно бисмо напоменули да је Законом о здравственој заштити који је на снагу ступио 11.04.2019. године у члану 262 став 8 дефинисано да здравствена установа код које је наступила трајнија неспособност плаћања, односно претећа неспособност плаћања, односно презадуженост под условима прописаним законом којим се уређује стечај, не може преузимати нове обавезе од добављача, до момента док се не обезбеди извршавање ранијих преузетих и доспелих обавеза.

Даље, чланом 2 Уредбе о планирању и врсти роба и услуга за које се спроводе централизоване јавне набавке прописано је да планирање потреба здравствених установа за набавку добара и услуга за које се спроводе централизоване јавне набавке и које су обухваћене Планом централизованих јавних набавки, врши се ако су за те набавке обезбеђена средства у годишњем финансијском плану здравствене установе, односно у годишњем финансијском плану Републичког фонда за здравствено осигурање.

Из наведене одредбе недвосмислено произилази да се централизоване јавне набавке могу спроводити искључиво за робу и услуге уколико су за набавку истих обезбеђена средства у годишњем финансијском плану РФЗО.

Сама Уредба ни на који начин не помиње могућност расписивања централизоване јавне набавке и за робу која ће се финансирати из других извора односно за лекове који нису о трошку Фонда.

У прилогу овим тврдњама наводимо и члан 52 став 3 Закона о јавним набавкама који прописује да обавезе које Наручилац преузима уговором о јавној набавци морају бити уговорене у складу са прописима којим се уређује буџетски систем, односно располагање финансијским средствима.

С тим у вези, а узимајући у обзир да РФЗО није само тело за централизоване јавне набавке, већ има и закључене уговоре са здравственим установама о пружању здравствене заштите, предлагемо да:

- кроз измену конкурсне документације за предметну јавну набавку прецизирају правни основ за расписивање јавне набавке у име и за рачун здравствених установа из Плана мреже здравствених установа у Републици Србији за добра чије финансирање није предвидео из својих средстава тј за добра која се финансирају из других извора;
- кроз измену конкурсне документације за предметну јавну набавку јасно и прецизно дефинишете друге изворе финансирања односно изворе финансирања за лекове за које Купац нема закључен уговор о пружању и финансирању здравствене заштите из обавезног здравственог осигурања са Фондом;
- се у обрасцу понуде и у Оквирном споразуму посебно предвиде, односно раздвоје количине како за лекове за осигурана лица тако и за лекове који се финансирају из осталих извора.
- **се обезбеди право Добављача да у случају презадужених установа, установа које дугују понуђачу односно установа које су у блокади, могу одбити закључење уговора за лекове који нису о трошку Фонда, без икаквих последица по исте ,**
- допуните модел уговора за лекове који нису о трошку Фонда одредбама о одговорности за прекорачење уговореног рока плаћања односно неуредно извршавање обавезе плаћања за испоручена добра;
- допуните модел уговора за лекове који нису о трошку Фонда правом понуђача да обустави испоруку по закљученом уговору за лекове који нису о трошку Фонда у случају наступања трајније неспособности плаћања, односно претеће неспособности плаћања, односно презадужености под условима прописаним законом којим се уређује стечај током важења уговора.

Одговор бр.1: Републички фонд за здравствено осигурање обавља послове централизованих јавних набавки у име и за рачун здравствених установа из Плана мреже са којима има закључен уговор поводом остваривања права на здравствену заштиту, у складу са чланом 233. Закона о здравственом осигурању („Службени гласник РС“ број 25/19), што представља правни основ за расписивање јавне набавке у име и за рачун здравствених установа из Плана мреже здравствених установа у Републици Србији. Такође, став 3. наведеног члана Закона о здравственом осигурању предвиђа да здравствене установе не могу да набављају робе и услуге за које Републички фонд у име и за рачун тих установа спроводи централизоване јавне набавке.

Не прихвата се захтев заинтересованог лица за измену конкурсне документације за предметну јавну набавку на начин да се јасно и прецизно дефинишу други извори финансирања за лекове за које здравствена установа нема закључен уговор о пружању и финансирању здравствене заштите из обавезног здравственог осигурања са Републичким Фондом, из разлога што је конкурсном документацијом јасно и прецизно дефинисано ко и у ком року врши плаћање доваљачу, што представља битан елемент оквирног споразума/уговора, док извори финансирања здравствене установе нису од значаја за добављача.

Не прихвата се захтев заинтересованог лица за измену конкурсне документације да се у обрасцу понуде и у Оквирном споразуму посебно предвиде, односно раздвоје количине како за лекове за осигурана лица тако и за лекове који се финансирају из осталих извора, из разлога што се оквирни споразум закључује на укупне количине које су предмет набавке, у складу са потребама здравствених установа у чије име се спроводи предметни поступак јавне набавке.

Као што је већ наведено Републички фонд, у складу са Законом о здравственом осигурању и Уредбом о планирању и врсти роба и услуга за које се спроводе централизоване јавне набавке ("Службени гласник РС", бр. 29/13, 49/13, 51/13-исправка, 86/13, 119/14, 86/15, 95/16, 111/17, 56/18, 68/18, 6/19, 18/19 и 26/19) спроводи централизоване јавне набавке у име и за рачун здравствених установа из Плана мреже са којима има закључен уговор поводом остваривања права на здравствену заштиту. Сходно томе, питање решавања проблема установа које дугују понуђачу односно установа које су у блокади, није у надлежности комисије за јавну набавку, те се сходно томе не прихвата захтев заинтересованог лица да без последица може одбити закључење уговора за лекове који нису о трошку Фонда, за такве установе.

Моделом уговора који је саставни део конкурсне документације за предметну јавну набавку, у тачки 3.2 утврђена је обавеза Купца да плаћа испоручене количине по уговореним јединичним ценама, увећаним за износ ПДВ-а, у року од 90 дана од дана пријема фактуре. Како тачка 8. модела уговора регулише раскид уговора у случају битних повреда одредаба истог, не прихвата се захтев заинтересованог лица за допуну модела уговора за лекове који нису о трошку Фонда одредбама о одговорности за прекорачење уговореног рока плаћања односно неуредно извршавање обавезе плаћања за испоручена добра.

Имајући у виду све наведено у овом одговору не прихвата се захтев заинтересованог лица за допуну модела уговора за лекове који нису о трошку Фонда правом понуђача да обустави испоруку по закљученом уговору за лекове који нису о трошку Фонда у случају наступања трајније неспособности плаћања, односно претеће неспособности плаћања, односно презадужености под условима прописаним законом којим се уређује стечај током важења уговора.

Питање бр.2: У члану 5 тачка 5.5. Модела оквирног споразума прописано је да Фонд плаћа, у име и за рачун Купца, испоручене количине лекова за осигурана лица Фонда, док се у тачки 5.6 истог даље наводи да Купац плаћа испоручене количине лекова који се финансирају из других извора за које Купац нема закључен уговор о пружању и финансирању здравствене заштите из обавезног здравственог осигурања са Фондом.

Како из наведеног произилази да РФЗО неће финансирати лекове за које Купац нема закључен уговор о пружању и финансирању здравствене заштите из обавезног здравственог осигурања са Фондом сматрамо да би кроз допуну конкурсне документације било оправдано прецизирати однос количина лекова који ће се испоручивати на терет РФЗО и количина које ће ићи на терет здравствених установа.

У складу са горе наведеним предлажемо и измену члана 1 став 1.1. тачка 8 Модела оквирног споразума на начин да сада гласи: „да ће Купци сами закључивати појединачне уговоре на основу овог споразума и на тај начин непосредно реализовати јавну набавку, и то посебно уговоре за осигурана лица за које директно плаћање добављачу врши Фонд, чија укупна уговорена количина може бити мања за највише 10% у односу на количину коју је здравствена установа уговорила са добављачем у 2018. години, а посебно уговоре за лекове који се финансирају из других извора за које Купац нема закључен уговор о пружању и финансирању здравствене заштите из обавезног здравственог осигурања са Фондом, чија уговорена количина по првом уговору који се закључује на основу Оквирног споразума, мора да износи 80% планираних количина за ове потребе здравствене установе.

Наиме, као образложење тражене измене конкурсне документације наводимо да се предметном изменом дају оквири за сигурност финансијског планирања добављача у погледу реализације закључених уговора, обзиром да не постоје други показатељи, као ни искуства из претходних година, на основу којих би добављачи могли ући у регулисање својих пословних односа са произвођачима лекова.

Одговор бр.2: Захтев заинтересованог лица се не прихвата. Одговор на ово питање садржан је у одговору на питање број 1.

Питање бр.3: Одредбом члана 5.2. Модела оквирног споразума предвиђено је да цена из споразума може да се промени у случају да због измене Правилника о Листи лекова који се прописују и издају на терет средстава обавезног здравственог осигурања, односно Одлуке о највишим ценама лекова за употребу у хуманој медицини, а чији је режим издавања на рецепт дође до промене цене лека услед које цена из споразума постаје виша од цене из Правилника, односно Одлуке. У том случају, ценом из овог споразума, сматраће се цена из Правилника, односно Одлуке, која се аутоматски примењује, даном ступања на снагу Правилника, односно Одлуке, без закључивања Анекса.

Одредбом члана 5.3. даље је предвиђено да уколико се током трајања овог споразума, цена за лек који је предмет овог споразума увећа на Листи лекова за износ преко 5 процената у односу на цену

утврђену Правилником о Листи лекова који се прописују и издају на терет средстава обавезног здравственог осигурања, Добављач има право на увећање цене из споразума и то за проценат који представља разлику између процента увећања цене лека и 5 процената.

Наведеним одредбама успостављен је неправичан модалитет промене цена, а све како су предметним модалитетом уговорне стране стављене у неравноправан положај, односно исте трпе последице неједнаких давања односно неједнаких оптерећења што је свакако у супротности са Законом о облигационим односима.

У складу са наведеним предлажемо измену конкурсне документације на начин да се за обе уговорне стране обезбеди једнак модалитет промене цена, односно да се иста измени на начин да се Добављачу дозволи повећање уговорне цене у пуном проценту промене цена на основу Правилника о Листи лекова који се прописују и издају на терет средстава обавезног здравственог осигурања.

Одговор бр. 3: Захтев заинтересованог лица се не прихвата. Комисија остаје при утврђеним одредбама члана 5.2. модела оквирног споразума.

Питање бр.4: Одредба члана 5.7. Модела оквирног споразума и члана 5.2 Модела Уговора наводи да је Добављач у обавези да за испоручена добра за осигурана лица Фонда, један примерак отпремнице и фактуре доставља у електронској форми надлежној филијали Републичког фонда.

Полазећи од предметне одредбе конкурсне документације, скренули бисмо пажњу Наручиоцу да Правилник о евиденцији промета ("Сл. гласник РС", бр. 99/2015 и 44/2018 - др. закон) познаје термин „фактура-отпремница“ у смислу да се једним документом евидентира излаз робе из складишта као и финансијско задужење купца.

Имајући у виду горе наведено, сматрамо да је потребно изменити конкурсну документацију тако што ће се иста допунити да Добављач поред примерка фактуре и отпремнице, надлежној филијали Републичког фонда, може доставити и фактуру – отпремницу, а све у складу са позитивним законским прописима који уређују предметну област.

Одговор бр.4: Прихвата се молба заинтересованог лица. Сходно наведеном, биће извршена измена конкурсне документације.

Питање бр. 5: Чланом 9.2 Модела оквирног споразума је предвиђено да је добављач обавезан да приликом потписивања оквирног споразума или у року од 10 дана од обостраног потписивања, Фонду достави неопозиву, безусловну, плативу на први позив и без права протеста, банкарску гаранцију за добро извршење посла, у висини од 2% од укупне вредности оквирног споразума без ПДВ-а, опредељене за Фонд.

Имајући у виду наведено, као и велики износ процењене вредности предметне јавне набавке, указујемо да обавеза достављања банкарске гаранције за добро извршење посла, у висини од 2% од укупне вредности оквирног споразума без ПДВ-а, представља превелики трошак и оптерећење за понуђаче, посебно ако се у обзир узме и чињеница да велелрогерије као велики понуђачи дају банкарску гаранцију као средство обезбеђења и својим добављачима.

Напомињемо такође и да према одредбама члана 61 Закона о јавним набавкама не постоји обавеза Наручиоца да као средство обезбеђења за озбиљност понуде захтева банкарску гаранцију.

Због свега наведеног, а имајући у виду и члан 48. став 2. Закона о јавним набавкама који прописује да је тело за централизоване набавке дужно да поступак јавне набавке обликује на начин да омогући учешће малих и средњих предузећа (што свакако није случај када су у питању банкарске гаранције за озбиљност понуде), сматрамо да је конкурсну документацију потребно изменити на начин да се истом предвиди да уколико је вредност оквирног споразума мања од 30.000.000,00 динара без ПДВ-а Добављач је дужан да, уместо банкарске гаранције, приликом потписивања оквирног споразума Фонду достави бланко меницу која мора бити евидентирана у Регистру меница и овлашћења Народне банке и потписана од стране лица овлашћеног за заступање.

Да је овакво становиште исправно, потврђује и чињеница да је конкурсном документацијом као средство обезбеђења за добро извршење посла које је понуђач дужан да приликом потписивања оквирног споразума преда Фонду за СОВО, прописана управо меница.

Уколико не прихватите нашу сугестију, предлагемо да измените конкурсну документацију тако што ћете снизити висину захтеване банкарске гаранције одређене за Фонд са 2% од укупне вредности оквирног споразума без ПДВ-а, на 1%.

Одговор бр. 5: Прихвата се молба заинтересованог лица. Сходно наведеном, биће извршена измена конкурсне документације на начин да уколико је укупна вредност оквирног споразума до 30.000.000,00 динара без ПДВ-а, добављач је дужан да достави бланко меницу која мора бити евидентирана у Регистру меница и овлашћења Народне банке и потписана од стране лица овлашћеног за заступање, односно уколико је вредност оквирног споразума већа од 30.000.000,00 динара без ПДВ-а добављач је дужан да достави банкарску гаранцију у износу од 2 % од укупне вредности оквирног споразума без ПДВ-а, одређене за Републички фонд за здравствено осигурање.

Питање бр. 6: Чланом 13 тачка 1 Модела оквирног споразума предвиђено је да Фонд и Фонд за Сово имају право да раскину оквирни споразум за лекове који су предметовог оквирног споразума уколико утврде да је извесно да ће услед непродужења дозволе за лек, престати могућност прометовања тих лекова пре истека рока трајања овог оквирног споразума,

Сматрамо да би предметни члан требало допунити на начин да да је раскид оквирног споразума од стране Фонда из горе наведених разлога без последица за Добављача, а све како је до раскида дошло из разлога који се Добављачу не могу приписати у кривицу, односно из разлога које није могао предвидети нити на њих утицати.

Одговор бр. 6: Имајући у виду да су потписници оквирног споразума Републички фонд за здравствено осигурање, као наручилац и Добављач који је изабран у поступку јавне набавке, који се обавезују на поштовање одредаба оквирног споразума и уговора закључених на основу истог, захтев заинтересованог лица се не прихвата. Начин на који Добављач уређује своје односе са носиоцем дозволе за лек, на основу чијег овлашћења и подноси понуду није предмет јавне набавке ни оквирног споразума закљученог у истом. Комисија остаје при утврђеним одредбама члана 13. модела оквирног споразума.

Питање бр. 7: Предметну јавну набавку Наручилац је расписао у име и за рачун здравствених установа из Плана мреже здравствених установа, у које улази и здравствена установа са територије Косова и Метохије.

Досадашња пракса показала је да Добављачи нису у могућности да самостално врше дистрибуцију лекова на подручју Косова и Метохије, из разлога више силе, односно примене посебних прописа привремених власти на овом подручју. На тај начин добављачима, потписницима уговора о јавној набавци, онемогућен је приступ и испорука уговорених лекова у складу са важећим прописима у Републици Србији и закљученим уговорима.

Заједничким активностима Министарства здравља, Канцеларије за Косово и Метохију, Наручиоца и у сарадњи са Управом царина, усаглашен је могући модел за реализацију испорука лекова овим установама.

Међутим пракса током претходних година је показала да су трошкови логистичких услуга високи, док је плаћање рачуна за испоручене лекове неблаговремено.

Предлагемо да Наручилац размотри другачији начин снабдевања здравствених установа са територије Косова и Метохија, односно дефинише одредбе у моделу Оквирног споразума, као и у моделу Уговора које би елиминисале негативне ефекте које Добављач трпи испоруком лекова овим здравственим установама.

Одговор бр. 7: Републички фонд за здравствено осигурање спроводи предметни поступак јавне набавке, у складу са Уредбом о планирању и врсти роба и услуга за које се спроводе централизоване јавне набавке („Службени гласник РС“, бр. 29/13, 49/13, 51/13-исправка, 86/13, 119/14, 86/15, 95/16, 111/17, 56/18, 68/18, 6/19, 18/19 и 26/19), а на основу члана 233 Закона о здравственом осигурању (“Службени гласник РС” број 25/19), у име и за рачун здравствених установа из Плана мреже са којима је закључио уговоре о пружању здравствене заштите.

Напомињемо да решавање питања у вези са здравственим установама са територије АП Косово и Метохија није у надлежности комисије за јавну набавку.

Питање бр. 8: Конкурсном документацијом на страни 21 члан 8.5 Подношење понуде наводи се да се благовременим сматрају понуде које Наручиоцу стигну најкасније до 28.05.2019. године до 10h, без обзира како су послате.

Обзиром на обимност и сложеност предметне јавне набавке молимо Вас да продужите рок за подношење понуда до 10.06.2019. или бар до 07.06.2019. године, односно 30 дана од дана објављивања исте.

Одговор бр. 8: Како су у захтеву за додатним појашњењем, заинтересованог лица, наведени објективни разлози за продужење рока, а имајући у виду обимност и сложеност предметне јавне набавке, Наручилац прихвата примедбу заинтересованог лица да ће бити извршено продужење рока за подношење понуда, за 9 радних дана, те да ће нови рок за достављање понуда бити дана 10.6.2019. године. Сходно наведеном, биће извршена измена конкурсне документације, као и објава обавештења о продужењу рока за подношење понуда на Порталу јавних набавки и интернет страници наручиоца.

КОМИСИЈА ЗА ЈАВНУ НАБАВКУ

59019.52/51